

Pràcticum IV

Codi: 103002
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Mónica Gómez Martínez
Correu electrònic: Monica.Gomez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials, però es recomana haver assolit un bon nivell de coneixements pràctics i teòrics en totes les experiències clíniques.

L'estudiant adquirirà el compromís de preservar la confidencialitat i secret professional de les dades que pugui tenir accés per raó dels aprenentatges als serveis assistencials. També en mantenir una actitud d'ètica i professional en totes les seves accions.

L'alumne no podrà repetir centre ni especialitat entre els diversos pràcticums.

Objectius

L'assignatura Pràcticum IV es cursa durant el segon semestre del tercer curs del Grau de Fisioteràpia, i forma part del grup de les assignatures de formació bàsica.

L'objectiu general de l'assignatura és veure a la pràctica conceptes ja estudiats en altres assignatures. Integrar tots els coneixements, habilitats, actituds i valors adquirits en totes les matèries, sota supervisió de fisioterapeutes qualificats, i on es desenvoluparan totes les competències professionals per una atenció de fisioteràpia eficaç mitjançant una assistència integral a pacients-usuaris.

Aquesta assignatura es complementa amb altres assignatures bàsiques i obligatòries com són Fisioteràpia en Neurologia I i II, Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor, Tècniques Terapèutiques en Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor, Avaluació Instrumental de l'Aparell Locomotor, Fisioteràpia en Cardiologia i Respiratori, Fisioteràpia en Geriatria, i Pràcticum I,II i III. De la mateixa manera es complementa amb assignatures optatives de 3er curs com Fisioteràpia en Pediatria, Prevenció i Tractament de Fisioteràpia en Processos Vasculars, Prevenció i Tractament de Linfedema, i Prevenció i Tractament de les alteracions del Sol pèlvic.

Constitueix, per tant, part de la base científica necessària per a la formació del graduat de fisioteràpia.

Competències

- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Avaluat l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament en relació amb els objectius marcats.

- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oralment com per escrit, amb tots els usuaris del sistema sanitari, així com amb altres professionals.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics encaminats a la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut.
- Demostrar sensibilitat cap a temes mediambientals.
- Desenvolupar activitats de planificació, gestió i control en les unitats assistencials on es faci atenció en fisioteràpia i la seva relació amb altres serveis sanitaris.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
- Elaborar i emplenar de manera sistemàtica els registres de fisioteràpia
- Elaborar l'informe d'alta de fisioteràpia una vegada coberts els objectius proposats.
- Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent la individualitat de l'usuari.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Gestionar sistemes d'informació.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes
- Incorporar els principis ètics i legals de la professió a la cultura professional.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Intervenir en els àmbits de promoció, prevenció, protecció i recuperació de la salut
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Proporcionar una atenció fisioterapèutica eficaç i oferir una assistència integral als pacients.
- Raonar amb sentit crític.
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
- Resoldre problemes.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions
- Tenir habilitat en les relacions interpersonals.
- Tenir iniciativa i esperit emprenedor.
- Treballar en equip.
- Treballar en equips professionals i cooperar de manera efectiva amb tot l'equip multidisciplinari.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els mecanismes de garantia de qualitat en els processos d'atenció fisioterapèutica dels serveis de fisioteràpia, on es realitzen les estades clíniques, utilitzant les eines de valoració apreses en altres matèries.
2. Analitzar i avaluar sistemes de gestió i control dels serveis generals de fisioteràpia.
3. Aplicar el codi deontològic de la professió.
4. Aplicar les normes, legals i professionals que conformen la pràctica de la fisioteràpia.
5. Aplicar protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència.
6. Avaluar els resultats i la seva relació amb els objectius marcats, a través de casos reals en les diferents especialitats clíniques.
7. Comunicar-se amb tots els membres de l'equip terapèutic.
8. Consensuar, si escau, els objectius amb l'equip multidisciplinari, per a la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
9. Demostrar sensibilitat cap a temes mediambientals.
10. Derivar el pacient, quan escaigui, a un altre professional.
11. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

12. Dissenyar, ensenyar i aconsellar sobre els diferents mitjans de prevenció de les alteracions funcionals i específicament en relació amb la higiene postural, les situacions de pèrdua de mobilitat i les fases agudes àlgiques.
13. Dur a terme activitats de promoció, prevenció i protecció de la salut en els pacients assignats durant l'estada clínica.
14. Dur a terme els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació i la possible repercussió funcional, en els pacients/usuaris que s'assignin a l'estudiant en l'estada clínica.
15. Dur a terme les intervencions fisioterapèutiques basant-se en l'atenció integral de la salut que suposa la cooperació multiprofessional, la integració dels processos i la continuïtat assistencial.
16. Elaborar un informe de fisioteràpia que inclogui tota la informació necessària perquè sigui un instrument vàlid de comunicació per a usuaris i/o professionals.
17. Establir els criteris generals i específics de l'aplicació del tractament.
18. Establir la hipòtesi diagnòstica de fisioteràpia.
19. Establir la periodicitat de la intervenció.
20. Establir prioritats de tractament en funció dels problemes detectats.
21. Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent la individualitat de l'usuari.
22. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
23. Gestionar sistemes d'informació.
24. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
25. Identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionades amb l'atenció de fisioteràpia.
26. Interpretar les prescripcions facultatives.
27. Mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant-li les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen, i exhortar-lo que col·labori en tot moment.
28. Orientar les activitats i el mode d'actuació en relació amb els pacients/usuaris, del personal no sanitari i subaltern.
29. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
30. Preparar l'entorn en el qual es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable.
31. Preveure les necessitats de material i aparells.
32. Raonar amb sentit crític.
33. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
34. Registrar de manera adequada i eficaç tots els passos seguits des de la recepció del pacient/usuari fins a l'informe d'alta de fisioteràpia, en funció de l'especialitat clínica.
35. Resoldre casos clínics, susceptibles de tractament fisioterapèutic en qualsevol de les especialitats clíniques.
36. Resoldre problemes.
37. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
38. Tenir habilitat en les relacions interpersonals.
39. Tenir iniciativa i esperit emprenedor.
40. Treballar en equip.
41. Utilitzar una comunicació efectiva adequada per facilitar la interacció entre el fisioterapeuta, el pacient i la seva família.

Continguts

L'alumne assistirà diàriament al centre que prèviament li hagi estat assignat durant el període de pràctiques. L'alumne estarà sota supervisió d'un fisioterapeuta "tutor" el qual li ensenyarà diferents tècniques de valoració i tractament depenent dels casos clínics. L'estudiant haurà de desenvolupar tots els coneixements teòrics i pràctics adquirits corresponents a l'especialització escollida per tal d'integrar i així assimilar i consolidar la seva formació.

Les places i els centres s'assignaran segons els procediments establerts per la facultat.

Segons disponibilitat dels centres, durant les pràctiques del grau, l'alumne realitzarà les estades en diferents especialitats com, traumatologia, neurologia i/o cardio-respiratori.

El centres on es realitzaran les estades clíniques corresponen a centres de medicina física i rehabilitació amb convenis concertats vigents.

Es tracta d'unes estades pràctiques imprescindibles per situar a l'alumne en un context real professionalitzador.

Es recomana que l'alumne no repeteixi especialitat del primer semestre.

Metodologia

- **Treball assistencial tutelats (70%=105h):** L'alumne valorarà els pacients, farà el diagnòstic de fisioteràpia, confeccionarà un pla d'actuació, l'aplicarà i valorarà els resultats obtinguts.
- **Sessions informatives (3,4%= 5h):** L'alumne s'informarà de com realitzar els treballs vinculats a les pràctiques clíniques. Es realitzaran tutories per tal de resoldre dubtes i per a confeccionar els treballs.
- **Redacció d'un treball (35%=37 h):** Redacció d'un treball de recerca bibliogràfica d'una tècnica/tractament de fisioteràpia observat durant el període d'estades clíniques.
- **Avaluació del centre i del tutor (2%=3h):** Omplir un formulari d'avaluació del centre i del fisioterapeuta tutor.

Per tal d'adquirir més coneixements i per la importància a nivell curricular recomanem no repetir especialitat durant totes les pràctiques del curs.

Coordinadora de tots els pràcticums: Mariona Coll Molinos

Coordinadora de l'assignatura: Mònica Gómez Martínez

RESPONSABLES DELS CENTRES DE PRÀCTIQUES

Hospital Universitari Vall Hebron: Eva Santacreu Santacreu

Hospital Parc Taulí: Xavier Bell Muntada

Hospital Germans Tries i Pujol Eduard Bàdenas

Hospital de Sant Pau Jordi Quartero Arsch

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
TEORIA (TE)	3	0,12	
Tipus: Supervisades			
PRÀCTICUM AMB DIRECTRIUS (PRCUM)	105	4,2	2, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS	39	1,56	1, 5, 7, 9, 11, 12, 18, 22, 23, 32, 36, 37, 41
LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	3	0,12	32, 37

Avaluació

La comissió del pràcticum valorarà:

Avaluació durant les pràctiques al centre assistencial, amb un pes del 40%.

Registres narratius: carpeta de treball (portfoli), amb un pes del 60%.

Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació en l'acta es consignarà aquesta assignatura com a no avaluable.

L'alumne que no hagi superat l'assistència mínima a les pràctiques i/o no entregui el treball, tindrà la qualificació de no avaluable.

L'alumne es trobarà en condicions d'aprovar l'assignatura sempre que obtingui una nota mínima de 5 en cadascuna de les parts de la qual es compona l'avaluació i de la nota final.

Les faltes d'assistència s'hauran de recuperar per poder superar l'assignatura

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació durant les pràctiques al centre assistencial	40%	0	0	7, 9, 11, 12, 37
Registres narratius	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41

Bibliografia

CUTTER, N.C; KEVORKION, C.G. Manual de valoración muscular. Madrid: Mc Graw-Hill interamericana, 2000

DANIELS - WORTHINGHAM'S. Pruebas funcionales musculares. Madrid: Marban 6ª edición, 1999.

DAZA LESMES (1995). Test de movilidad articular y examen muscular de las extremidades. Bogotá: Ed. Médica Panamericana.

DIVERSOS AUTORS: Enciclopedia Médico-Quirúrgica de kinesiterapia y reeducación funcional; Tomos 1-2-3-4, París : Editions Techniques

DVORAK, J.; DVORAK, V. Medicina manual: Diagnóstico (vol. 1) Tratamiento (vol. 2). Ed. Scriba, 2º Edición.1993

HOPPENFIELD, S. Exploración física de la columna vertebral y extremidades. México: El Manual Moderno.1979

KAPANDJI, I. A. Cuadernos de fisiología articular I, II y III. Barcelona: Ed. Masson, 1973

KENDALL. Músculos, pruebas y funciones. Ed. Jims, 1984

RODRIGO, C. MIRALLES M. Biomecánica clínica del aparato locomotor. Barcelona: Masson, 1998

TIXA, S. Atlas de anatomía palpatoria de cuello, tronco y extremidad superior. Investigación manual de superficie. Barcelona: Masson, 2000

- TIXA,S. Atlas de anatomía palpatoria de la extremidad inferior. Investigación manual de superficie. Barcelona: Masson,1999
- BUCHUP,K. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Barcelona:Elsevier-Masson, 2007
- GALLEGO T. Bases Teóricas y Fundamentos de Fisioterapia. Ed Panamericana. Madrid .2007
- F.M.KALTENBORN. Fisioterapia manual columna. Madrid: Mc Graw-Hill Inteamericana, 2000
- F.M.KALTENBORN. Fisioterapia manual extremidades. Madrid: Mc Graw-Hill Inteamericana, 1999
- VILAR E, SUREDA, S. Fisioterapia del aparato locomotor. MacGraw-Hill Interamericana, Madrid, 2005
- KRUEGER, D. Psicología de la Rehabilitación. Ed. Herder, 1994.
- LLOR, B. Ciencias Psicosociales aplicadas a la Salud. Ed. Interamericana, 1998.
- MARTIN ZURRO, A.; CANO, J.F Atención Primaria. Conceptos, organización y práctica clínica. Barcelona: Doyma; 2003.
- REICHEL H,PLOKE C.E. Fisioterapia del aparato locomotor. Estructuras, funciones y medidas de actuación sobre las afecciones. Exploración y tratamiento de enfermedades ortopédicas. Barcelona: Paidotribo, 2007.at; 1998.
- XHARDEZ, Y.: Vademécum de Kinesioterapia. Ed. El Ateneo. Barcelona. 2001
- MEDINA BERUBEN, ISAAC. Propedeútica de la clínica y diagnóstico físico. Ed. Manual Moderno, Edición 1ª, Año 1999, México.
- HSU STEPHEN I., LEE BURTON,W. STASIOR, DAVIDS. Medicina basada en la Evidencia (Massachusets General Hospital), Editorial: Librería Editorial Marbau, 1ª Ed, 1999, Madrid.
- VIEL, ERIC. Diagnóstico Fisioterápico: Concepción, Realización y Aplicación en la Práctica Libre y Hospitalaria.Editorial Masson-Salvat,1ª edición, Año 1999. Barcelona.
- GEDDA MICHEL. Décision Kinésithérapique, Ed. Masson. Paris 2001.